

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071) 344 65 87, (071) 34 05 920, fax (071) 34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 61-14/08/ZK

Wrocław, 25 sierpnia 2008 r.

DECYZJA RWR 35/2008

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2007 r., nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Ski Planet Kalemba, Misztal spółce jawnej z siedzibą przy ul. Dębowej 3 w Świdnicy**

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zamieszczenie przez ww. przedsiębiorcę we wzorcu umownym p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” następujących zapisów:

- Lit. C ust. 1 „SKI PLANET Biuro Podróży zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w oferowanych i poświadczonych w dokumentach imprez cen, w przypadku podwyższenia (...) opłat za poszczególne świadczenia, (...)”;
- Lit. B ust. 2 „Brak wpłaty w określonych wyżej terminach jest traktowane jako rezygnacja z imprezy i powoduje skreślenie z listy uczestników z potrąceniem opłaty zgodnie z podanymi niżej warunkami rezygnacji z imprezy.”;
- Lit C ust. 2 „Wzrost cen powyżej 10% upoważnia Klienta do anulacji imprezy i uzyskania zwrotu całości kwoty wpłaconej do biura. Warunkiem odzyskania pieniędzy jest anulowanie imprezy przez Klienta w formie pisemnej, które ma nastąpić w terminie do 3 dni roboczych od daty uzyskania przez Klienta informacji o wzroście ceny.”;
- Lit D ust. 2 „SKI PLANET Biuro Podróży zastrzega sobie możliwość odwołania dojazdów antenowych z danej trasy lub miasta na terenie Polski na 10 dni przed datą rozpoczęcia imprezy.”;

- Lit E ust. 1 „Klient ma prawo do rezygnacji z imprezy. Za datę rezygnacji przyjmuje się dzień, w którym Klient zawiadomił w formie pisemnej SKI PLANET Biuro Podróży o rezygnacji z imprezy lub dzień następujący po dacie, w której Klient nie dokona czynności określonych w „Umowy w sprawie organizacji imprezy turystycznej” jak: uzupełnienie wpłaty do podanej ceny imprezy lub dostarczenie wymaganych dokumentów.”;
- Lit. E ust. 2 „W przypadku rezygnacji z przyczyn leżących po stronie Klienta takich jak: odmowa wydania paszportu, nieważność wymaganych dokumentów, niedotrzymanie przez Klienta terminów wpłat, choroby lub innych wypadków losowych, uniemożliwienie przekroczenia granicy przez służby graniczne oraz innych, Klient zobowiązany jest do zapłacenia następujących opłat: a) 10% ceny imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpiła w terminie do 30 dni przed rozpoczęciem imprezy; b) 20% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 29-21 dni przed datą rozpoczęcia imprezy; c) 50% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 20-8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy; d) 90% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie krótszym niż 8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy.”;
- Lit E ust. 3 „W przypadku wszelkich zmian dokonanych przez Klienta potrącona będzie każdorazowo opłata manipulacyjna na pokrycie kosztów organizacji imprezy w wysokości 50 zł. Za zmiany pociągające powyższe koszty należy rozumieć: zmianę osoby uprawnionej do uczestnictwa w imprezie, zmianę typu zakwaterowania, zmianę zakresu świadczeń.”;
- Lit. F ust. 4 (...) SKI PLANET nie ma obowiązku naprawić wady, która pociąga za sobą nieproporcjonalne koszty i utrudnienia dla biura. Klient nie może domagać się zwrotu części ceny imprezy lub zerwania umowy, jeśli SKI PLANET Biuro Podróży naprawi wadę w odpowiednim terminie.”;
- Lit F ust. 8 „(...) Warunkiem rozpatrzenia reklamacji jest pisemne potwierdzenie jej u kierownika ośrodka, rezydenta lub pilota wycieczki lub innego przedstawiciela SKI PLANET Biuro Podróży. Reklamacje nie spełniające powyższych wymogów nie będą przyjmowane.”;
- Lit. F ust. 10 „Od zwróconych kwot nie przysługują odsetki.”;
- Lit. F ust. 11 „W wyjątkowych wypadkach SKI PLANET Biuro Podróży zastrzega sobie prawo do zmiany programu lub zakwaterowania klientów w hotelach innych niż opisano, ale o równorzędnym lub podwyższonym standardzie.”;
- Lit. F ust. 13 „SKI PLANET Biuro Podróży nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia i niedogodności spowodowane: warunkami atmosferycznymi, oczekiwaniem na granicach, zachowaniem uczestników imprezy, hałasem związanym z usytuowaniem obiektów w pobliżu miejsc rozrywki i innymi podobnymi, spowodowanymi zwłaszcza przez działanie siły wyższej, na które SKI PLANET Biuro Podróży nie ma wpływu.”;
- Lit F ust. 14 „W odniesieniu do usług świadczonych przez miejscowych usługodawców SKI PLANET Biuro Podróży ogranicza swoją odpowiedzialność w powyższym zakresie, jeżeli ograniczenia te wynikają z przepisów obowiązujących w danym kraju pobytu Klienta.”;
- § 12 „Wszelkie sprawy sporne, mogące powstać na tle wykonywania niniejszej umowy będą załatwiane polubownie, a w przypadku braku porozumienia – przez sąd właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy Sąd Rejonowy w Zielonej Górze.”;

które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania*

cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone;
i nakazuje się zaniechania jej stosowania.

- II. Na podstawie art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **nakłada się na Ski Planet Kalemba, Misztal spółkę jawną z siedzibą przy ul. Dębowej 3 w Świdnicy, karę pieniężną w wysokości 8.760,00 zł (słownie: osiem tysięcy siedemset sześćdziesiąt złotych), płatną do budżetu państwa.**

UZASADNIENIE

W związku z działaniami Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów [zw. dalej także Prezesem Urzędu] związanymi z kontrolą wzorców umownych stosowanych przez przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie organizowania usług turystycznych, wrocławska Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadziła czynności kontrolne dotyczące działalności Ski Planet Kalemba, Misztal spółki jawnej z siedzibą przy ul. Dębowej 3 w Świdnicy [zw. dalej także Ski Planet]. Prezes Urzędu w toku postępowania wyjaśniającego wstępnie ustalił, iż działalność przedsiębiorcy może odbywać się z naruszeniem przepisów prawa uzasadniającym wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
(dowód: akta sprawy RWR 402-1/08/KK/ZK)

W związku z tym - Postanowieniem nr 104/2008 z dnia 15 kwietnia 2008 r. - Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez przedsiębiorcę Ski Planet, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której stanowi art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) [zw. dalej także ustawą *o ochronie (...)*] polegającej na umieszczeniu w postanowieniach oznaczonych jako Lit B ust.2, Lit C ust. 1, Lit C ust 2, Lit D ust. 2, Lit E ust. 1, Lit E ust. 2, Lit E ust. 3, Lit F ust. 4, Lit F ust. 8, Lit F ust. 10, Lit F ust. 11, Lit. F ust. 13, Lit. F ust. 14 oraz § 12 wzorców umownych pn. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” oraz „*UMOWA nr ... w sprawie organizacji imprezy turystycznej*” [zw. dalej także Warunkami oraz Umową], zapisów, które są zbieżne z wpisanymi do rejestru postanowieniami wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym stanowi art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*.
(dowód: karta 1-2)

Ponadto — zgodnie z punktem 2. Postanowienia nr 104/2008 — Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów materiały (27 kart) uzyskane w trakcie wymienionego wyżej postępowania wyjaśniającego (nr sygn. RWR 402-1/08/KK/ZK).
(dowód: karta 1 -2)

W trakcie postępowania Spółka w piśmie z dnia 2 czerwca 2006r. odniosła się do zarzutów zawartych w Postanowieniu Nr 104/2008 wskazując, iż gotowa jest ona uwzględnić w stosowanych wzorcach umownych wszelkie zastrzeżenia Urzędu oraz powołała się na art. 28

ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przedłożyła nadto nowe wzorce umowne.
(dowód: karta 33-37)

I. Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

1. Uczestnik postępowania:

— Ski Planet Kalemba, Misztal spółka jawna z siedzibą przy ul. Dębowej 3 w Świdnicy jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy, pod numerem KRS 0000284518 (rejestracji dokonano dnia 30 sierpnia 2007 r.) a przedmiotem jego działalności gospodarczej jest m.in. działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem a w tym organizowanie usług turystycznych. W ramach tej działalności przedsiębiorca zawiera umowy w sprawie organizacji imprezy turystycznej z indywidualnymi klientami oraz posługuje się wzorcami umownymi pod nazwą „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży.*” oraz „*UMOWA nr ... w sprawie organizacji imprezy turystycznej*”
(dowód: karta 5-16)

2. Począwszy od sierpnia 2006 r. w związku z prowadzoną działalnością w wyżej wymienionym zakresie Ski Planet wprowadziła do obrotu i stosuje wzorce umowne pn. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” oraz „*UMOWA nr ... w sprawie organizacji imprezy turystycznej*”, które zawierają m.in. następujące zapisy:

- Lit. B ust. 2 „Brak wpłaty w określonych wyżej terminach jest traktowane jako rezygnacja z imprezy i powoduje skreślenie z listy uczestników z potrąceniem opłaty zgodnie z podanymi niżej warunkami rezygnacji z imprezy.”;
- Lit. C ust. 1 „SKI PLANET Biuro Podróży zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w oferowanych i poświadczonych w dokumentach imprez cen, w przypadku podwyższenia (...) opłat za poszczególne świadczenia, (...)”;
- Lit C ust. 2 „Wzrost cen powyżej 10% upoważnia Klienta do anulacji imprezy i uzyskania zwrotu całości kwoty wpłaconej do biura. Warunkiem odzyskania pieniędzy jest anulowanie imprezy przez Klienta w formie pisemnej, które ma nastąpić w terminie do 3 dni roboczych od daty uzyskania przez Klienta informacji o wzroście ceny.”;
- Lit D ust. 2 „SKI PLANET Biuro Podróży zastrzega sobie możliwość odwołania dojazdów antenowych z danej trasy lub miasta na terenie Polski na 10 dni przed datą rozpoczęcia imprezy.”;
- Lit E ust. 1 „Klient ma prawo do rezygnacji z imprezy. Za datę rezygnacji przyjmuje się dzień, w którym Klient zawiadomił w formie pisemnej SKI PLANET Biuro Podróży o rezygnacji z imprezy lub dzień następujący po dacie, w której Klient nie dokona czynności określonych w „Umowy w sprawie organizacji imprezy turystycznej” jak: uzupełnienie wpłaty do podanej ceny imprezy lub dostarczenie wymaganych dokumentów.”;
- Lit. E ust. 2 „W przypadku rezygnacji z przyczyn leżących po stronie Klienta takich jak: odmowa wydania paszportu, nieważność wymaganych dokumentów, niedotrzymanie przez Klienta terminów wpłat, choroby lub innych wypadków losowych, uniemożliwienie przekroczenia granicy przez służby graniczne oraz innych, Klient zobowiązany jest do zapłacenia następujących opłat: a) 10% ceny imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpiła w terminie do 30 dni przed rozpoczęciem imprezy; b) 20% ceny imprezy przy rezygnacji w

okresie 29-21 dni przed datą rozpoczęcia imprezy; c) 50% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 20-8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy; d) 90% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie krótszym niż 8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy.”;

- Lit E ust. 3 „W przypadku wszelkich zmian dokonanych przez Klienta potrącona będzie każdorazowo opłata manipulacyjna na pokrycie kosztów organizacji imprezy w wysokości 50 zł. Za zmiany pociągające powyższe koszty należy rozumieć: zmianę osoby uprawnionej do uczestnictwa w imprezie, zmianę typu zakwaterowania, zmianę zakresu świadczeń.”;
- Lit. F ust. 4 (...) SKI PLANET nie ma obowiązku naprawić wady, która pociąga za sobą nieproporcjonalne koszty i utrudnienia dla biura. Klient nie może domagać się zwrotu części ceny imprezy lub zerwania umowy, jeśli SKI PLANET Biuro Podróży naprawi wadę w odpowiednim terminie.”;
- Lit F ust. 8 „(...) Warunkiem rozpatrzenia reklamacji jest pisemne potwierdzenie jej u kierownika ośrodka, rezydenta lub pilota wycieczki lub innego przedstawiciela SKI PLANET Biuro Podróży. Reklamacje nie spełniające powyższych wymogów nie będą przyjmowane.”;
- Lit. F ust. 10 „Od zwróconych kwot nie przysługują odsetki.”;
- Lit. F ust. 11 „W wyjątkowych wypadkach SKI PLANET Biuro Podróży zastrzega sobie prawo do zmiany programu lub zakwaterowania klientów w hotelach innych niż opisano, ale o równorzędnym lub podwyższonym standardzie.”;
- Lit. F ust. 13 „SKI PLANET Biuro Podróży nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia i niedogodności spowodowane: warunkami atmosferycznymi, oczekiwaniem na granicach, zachowaniem uczestników imprezy, hałasem związanym z usytuowaniem obiektów w pobliżu miejsc rozrywki i innymi podobnymi, spowodowanymi zwłaszcza przez działanie siły wyższej, na które SKI PLANET Biuro Podróży nie ma wpływu.”;
- Lit F ust. 14 „W odniesieniu do usług świadczonych przez miejscowych usługodawców SKI PLANET Biuro Podróży ogranicza swoją odpowiedzialność w powyższym zakresie, jeżeli ograniczenia te wynikają z przepisów obowiązujących w danym kraju pobytu Klienta.”;
- § 12 „Wszelkie sprawy sporne, mogące powstać na tle wykonywania niniejszej umowy będą załatwiane polubownie, a w przypadku braku porozumienia – przez sąd właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy Sąd Rejonowy w Zielonej Górze.”.

(dowód: karta 9-12)

3. W Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zamieszczono m.in. następujące klauzule:

- **440** „Nie opłacenie przez uczestnika w ustalonym przez Organizatora terminie płatności ceny imprezy powoduje skreślenie uczestników listy uczestników z równoczesnym zastosowaniem konsekwencji finansowych” (wyrok SOKik z dnia, sygn. akt ;
- **297** „MAZUR POL zastrzega sobie prawo zmian cen imprez z powodu zmian: przepisów prawnych i podatkowych, kursów walut, cen paliwa, taryf przewozowych, cen usług hotelarskich oraz innych mających wpływ na kalkulację”;
- **299** „Wzrost ceny imprezy o więcej niż 15% upoważnia uczestnika do rezygnacji warunkiem imprezy pod warunkiem powiadomienia MAZUR POL nie później niż 3 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zmianie ceny. Brak powiadomienia będzie traktowane przez MAZUR POL jako przyjęcie przez uczestnika nowych warunków”;

- **1054** „ Organizator zastrzega sobie możliwość odwołania dojazdów antenowych z danej trasy lub miasta na terenie Polski na 3 dni przed datą rozpoczęcia imprezy”;
- **684** „ W przypadkach rezygnacji następującej z przyczyn nie leżących po stronie biura jak np. odmowa wydania paszportu lub wize, brak dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy, niedotrzymanie przez Uczestnika określonych w umowie terminów, nieprzybycie na zbiórkę, niezgłoszenie się do pilota rezydenta biura, kontrahenta lub miejsca realizacji świadczeń (choroba lub inne przypadki losowe, uniemożliwienie przekroczenia granicy przez służby graniczne itp.) Biuro dokonuje następujących potrąceń (niezależnie od terminu podpisania umowy) b) w terminie 34-21 dni przed datą imprezy potrąca się 40% ceny imprezy c) w terminie 20-8 dni przed datą wyjazdu potrąca się 80% ceny imprezy d) w terminie krótszym niż 7 dni 100% ceny wyjazdu”;
- **1002** „Opłatę manipulacyjną 80 zł pobiera się również za zmianę przez uczestnika istotnych danych podawanych przy zawieraniu umowy, np. dane osobowe, miejsce wsiadania, standard zakwaterowania”;
- **446** ”Open Travel” nie ma obowiązku naprawić wady, która pociąga za sobą nieproporcjonalne koszty i utrudnienia biura. Klient nie może domagać się zwrotu części ceny imprezy lub zerwania umowy, jeśli „Open Travel” naprawi wadę w odpowiednim terminie.”;
- **427** „ Reklamacje nie zgłoszone na miejscu podczas trwania turnusu w formie pisemnej w Agencji/Recepcji wydającej klucze lub u rezydenta Maxima nie będą rozpatrywane po powrocie do kraju”;
- **438** „ Przy dokonywaniu jakichkolwiek zwrotów pieniężnych uczestnikowi nie przysługują odsetki od wpłaconych kwot”;
- **272** „W wyjątkowych przypadkach biuro rezerwuje sobie możliwość i prawo zmiany programu lub zakwaterowania w innych obiektach o tym samym standardzie”;
- **448** “”Open Travel” nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia spowodowane warunkami atmosferycznymi, oczekiwaniem na granicach, zachowaniem uczestników imprezy, hałasem związanym z usytuowaniem obiektów w pobliżu miejsc rozrywki, itp. lub innych ewentualnych niedogodności (w tym czasowe braki w dostawie prądu lub wody, awarie klimatyzacji, urządzeń sanitarnych, sportowo rekreacyjnych), na które „ Open Travel” nie ma wpływu”;
- **450** „ W odniesieniu do usług świadczonych przez miejscowych usługodawców ” OpenTravel” ogranicza swą odpowiedzialność w powyższym zakresie, jeżeli ograniczenia odpowiedzialności wynikają z przepisów obowiązujących w danym kraju pobytu klienta”;
- **309** „Kwestie sporne pomiędzy stronami będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby MAZUR POL”.

4. W trakcie postępowania Ski Planet - w piśmie z dnia 2 czerwca 2008 r. wskazał, iż wszelkie zastrzeżenia Prezesa Urzędu zostały uwzględnione i poprawione zgodnie z treścią ustawy. Przedsiębiorca przedłożył jednocześnie nowe, zmienione wzorce umowne wskazując, iż zobowiązuje się do wprowadzenia zmian zgodnie z treścią art. 28 ustawy o ochronie... . Z treści nowych wzorców zostały wyeliminowane zapisy zamieszczone w uprzednio stosowanych wzorcach pod oznaczeniami Lit. D ust. 2, Lit. E ust. 1, Lit. F ust. 4, Lit. F ust. 8, Lit. F ust. 10,

Lit. F ust. 11, Lit. F ust. 13, Lit. F ust. 14. Nadto, regulacjom uprzednio ujętym w treści zapisów oznaczonych jako Lit. B ust. 2, Lit C ust. 1, Lit C ust. 2, Lit. E ust.2, Lit E ust. 3 oraz § 12 nadano następujące brzmienie:

- Lit. B ust. 2 „Brak wpłaty w określonych wyżej terminach zawiniony przez klienta jest traktowane jako rezygnacja z imprezy i powoduje skreślenie z listy uczestników z potrąceniem opłaty zgodnie z podanymi niżej warunkami rezygnacji z imprezy.”;
- Lit. C ust. 1 „SKI PLANET Biuro Podróży zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w oferowanych i poświadczonych w dokumentach imprez cen na nie mniej niż 20 dni przed rozpoczęciem imprezy, w przypadku podwyższenia kosztów transportu lub wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych, wzrostu kursów walut.”;
- Lit. C ust. 2 „Każdorazowy wzrost cen upoważnia Klienta do anulacji imprezy i uzyskania zwrotu całości kwoty wpłacanej do biura.”;
- Lit. E ust. 1 „W przypadku rezygnacji z przyczyn leżących po stronie Klienta takich jak: odmowa wydania paszportu, nieważność wymaganych dokumentów, niedotrzymanie przez Klienta terminów wpłat, choroby lub innych wypadków losowych, uniemożliwienie przekroczenia granicy przez służby graniczne oraz innych, Klient zobowiązany jest do pokrycia rzeczywistych kosztów odwołania imprezy nie większych niż: a) 10% ceny imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpiła w terminie do 30 dni przed rozpoczęciem imprezy; b) 20% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 29-21 dni przed datą rozpoczęcia imprezy; c) 50% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 20-8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy; d) 90% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie krótszym niż 8 dni przed datą rozpoczęcia imprezy.”;
- Lit E ust. 2 „W przypadku wszelkich zmian dokonanych przez Klienta potrącone będą każdorazowo rzeczywiste opłaty pokrywające organizację zmiany imprezy nie wyższe niż 100 zł.”
- § 12 „Wszelkie sprawy sporne, mogące powstać na tle wykonywania niniejszej umowy będą załatwiane polubownie, a w przypadku braku porozumienia przez sąd właściwy.”;

(dowód: karta 34-37)

II. Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy *o ochronie (...)* jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Ski Planet. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie *o ochronie (...)*.

Art. 24 ust. 1 ustawy *o ochronie (...)* stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „Przez

praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego. (...),,

Do stwierdzenia praktyki o której mowa w art. 24 ustawy *o ochronie (...)* konieczne jest wykazanie, iż przedsiębiorca stosuje we wzorcu umownym postanowienia, które zostały wpisane do prowadzonego przez Prezesa Urzędu rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych a także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Jak wspomniano wyżej, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (...)*, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*.

Należy w tym miejscu wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. **Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ — 479⁴⁵ k.p.c.) dokonuje się niezależnie od tego, czy postanowienia wzorca były, czy też nie były zastosowane przy konkretnej umowie.** Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie — Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ *k.p.c.* rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 *k.p.c.* Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy **elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego**. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)*”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) *praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.ok.ik. [obecnie art. 24] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.ok.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)*”.

Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest wykazanie, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu zapisy wzorców umownych pn. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” oraz „*UMOWA nr ... w sprawie organizacji imprezy turystycznej*” stosowanych przez Ski Planet przy zawieraniu umów o organizację imprezy turystycznej, są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego* pod pozycjami między innymi: 440, 297, 299, 1054, 684, 1002, 446, 427, 438, 272, 448, 450 oraz 309.

W wyroku z dnia 24 listopada 2004r. (sygn. akt XVII Amc 119/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 297 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Mazur Pol zastrzega sobie prawo zmian cen imprezy z powodu zmiany: przepisów prawnych i podatkowych, kursów walut, cen paliwa, taryf przewozowych, cen usług hotelarskich oraz innych mających wpływa na kalkulację.” W uzasadnieniu do powyższego orzeczenia Sąd wskazał, iż postanowienie takie jest sprzeczne z art. 385¹ § 1 k.c. i art. 385³ 10 k.c., gdyż uprawnia kontrahenta konsumenta do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w tej umowie. Zapis taki powoduje, że zawarta w umowie cena nie ma charakteru wiążącego strony, a przybiera postać jedynie „niezobowiązującej propozycji”. Zdaniem Sądu cena imprezy turystycznej stanowi istotny czynnik wpływający na wybór przez konsumenta konkretnej oferty i kontrahenta. Powyższa klauzula daje możliwość pobierania ceny wyższej niż określona w dacie zawarcia umowy, m.in. z przyczyn leżących po stronie przedsiębiorcy (np. nieudolności w zawieraniu umów ze swoimi kontrahentami, w których nie zagwarantowano stabilnych cen). W efekcie konsument skuszony atrakcyjną cenowo ofertą, zmuszony jest zapłacić cenę wyższą niż oferowały inne biura podróży. Jest to sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes konsumentów. Treść postanowienia Regulaminu oznaczonego jako Lit. C ust. 1 stosowanego przez Ski Planet również przewiduje, po jego stronie, uprawnienie do jednostronnego podwyższania opłat za zamówione świadczenia. W takim wypadku konsument, któremu przy tym nie zagwarantowano prawa do odstąpienia od umowy, może zostać zobowiązany do zapłaty ceny znacznie przewyższającej cenę umówioną. W tym miejscu wskazać należy, iż co prawda, ustawa o usługach turystycznych, w treści § 17 ust. 1 przewiduje możliwość podwyższenia ceny ustalonej w umowie jednakże jedynie na wypadek zaistnienia enumeratywnie tam wyliczonych okoliczności. I tak, przedsiębiorca świadczący usługi turystyczne jest uprawniony do podwyższenia ceny w przypadku wzrostu kosztów transportu, wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych oraz w przypadku wzrostu kursów walut. Nadto, to na nim spoczywa obowiązek udokumentowania wzrostu ceny imprezy powstałego z ww. przyczyn. Treść klauzuli zawartej w Lit. C ust. 1 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet zawiera natomiast uprawnienie do podwyższenia ceny za imprezę turystyczną na wypadek bliżej nieokreślonego „wzrostu opłat za poszczególne świadczenia”. Tak określona przyczyna uzasadniająca podwyższenie umówionej ceny nie znajduje odzwierciedlenia w wyżej cytowanym przepisie art. 17 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych. Podkreślić należy, iż skutek

stosowania przedmiotowego postanowienia polega więc na zapewnieniu sobie przez przedsiębiorcę możliwości dowolnego kształtowania wysokości świadczenia głównego spełnianego przez konsumenta, na wypadek zaistnienia okoliczności, za które przedsiębiorca ten może ponosić odpowiedzialność. Skutek ten jest identyczny ze skutkiem stosowania postanowienia, które zostało wpisane pod nr. 297 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyżej wymienionym wyroku z dnia 24 listopada 2004r. (sygn. akt XVII Amc 119/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał również za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 299 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Wzrost ceny imprezy o więcej niż 15% upoważnia uczestnika do rezygnacji z imprezy pod warunkiem powiadomienia MAZUR POL nie później niż 3 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zmianie ceny. Brak powiadomienia będzie traktowane przez MAZUR POL jako przyjęcie przez uczestnika nowych warunków.” W uzasadnieniu ww. orzeczenia Sąd wskazał, iż jest ona sprzeczna z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes konsumenta. Tak bowiem zgodnie z treścią przepisu art. 385¹ § 1 k.c. i art. 385³ pkt 20 k.c. dozwolone jest stosowanie klauzul przewidujących możliwość podniesienia ustalonej pierwotnie ceny wyłącznie jeśli konsument ma zagwarantowane prawo odstąpienia od umowy. Ograniczanie prawa odstąpienia w takich przypadkach jest niedopuszczalne. Podobnie, treść postanowienia oznaczonego jako Lit. C ust. 2 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet zastrzega dla konsumenta uprawnienie do odstąpienia od umowy jedynie w przypadku, gdy wzrost cen przekroczyłby poziom 10%. W takim zatem zakresie, w jakim przedmiotowe postanowienie wyłącza uprawnienie konsumenta do odstąpienia od umowy (wzrost cen na poziomie niższym niż zastrzeżony) na wypadek podwyższenia ceny umówionej usługi jest ono sprzeczne z art. 385³ pkt 20 k.c. Skutek stosowania przez Ski Planet omawianego postanowienia jest zatem tożsamy ze skutkiem stosowania postanowienia, które zostało wpisane pod nr. 299 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 14 grudnia 2006r. (sygn. akt XVII Amc 152/05) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 1054 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Organizator zastrzega sobie możliwość odwołania dojazdów antenowych z danej trasy lub miasta na terenie Polski na 3 dni przed datą rozpoczęcia imprezy.” W uzasadnieniu przedmiotowego orzeczenia Sąd podniósł, iż powołana wyżej klauzula narusza treść przepisów art. 385³ pkt 10, 14 oraz 19 k.c. ponieważ uprawnia kontrahenta konsumenta do jednostronnej zmiany umowy bez ważnych przyczyn, pozbawia wyłącznie konsumenta prawa do odstąpienia od umowy oraz przewiduje wyłącznie dla kontrahenta konsumenta jednostronne uprawnienie do zmiany bez ważnych przyczyn istotnych cech umowy. Sąd podniósł ponadto, iż przedmiotowe postanowienie jest także sprzeczne z art. 14 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych, według którego jeżeli przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator jest zmuszony z przyczyn od niego niezależnych zmienić istotne warunki umowy powinien on powiadomić klienta o konieczności wprowadzenia zmian wówczas klient ma obowiązek wskazać czy akceptuje zmianę czy też od umowy odstępuje. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. D ust. 2 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet również przewiduje po stronie przedsiębiorcy uprawnienie do jednostronnego odwołania dojazdów antenowych z danej trasy lub miasta. Podkreślić należy, iż

skorzystanie z takiego prawa jest nie tylko sprzeczne z dobrymi obyczajami ale także powoduje po stronie konsumenta konieczność poniesienia dodatkowych kosztów. Powyższy zapis jest sprzeczny zarówno z treścią art. 385³ pkt 10, 14 oraz 19 k.c. jak i art. 14 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych. Na jego mocy konsument traci zagwarantowane mu ustawowo prawo wyboru akceptacji zmienionego świadczenia lub też odstąpienia od zmodyfikowanej umowy. Skutek stosowania przez Ski Planet zakwestionowanego postanowienia jest zatem identyczny ze skutkiem stosowania postanowienia wpisanego do rejestru klauzul niedozwolonych pod poz. 1054. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 19 października 2004r. (sygn. akt XVII Amc 76/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 684 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „W przypadkach rezygnacji następującej z przyczyn nie leżących po stronie biura jak np. odmowa wydania paszportu lub wizy, brak dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy, niedotrzymanie przez Uczestnika określonych w umowie terminów, nieprzybycie na zbiórkę, niezgłoszenie się do pilota rezydenta biura, kontrahenta lub miejsca realizacji świadczeń (choroba lub inne przypadki losowe, uniemożliwienie przekroczenia granicy przez służby graniczne itp.) Biuro dokonuje następujących potrąceń (niezależnie od terminu podpisania umowy) b) w terminie 34-21 dni przed datą imprezy potrąca się 40% ceny imprezy c) w terminie 20-8 dni przed datą wyjazdu potrąca się 80% ceny imprezy d) w terminie krótszym niż 7 dni 100% ceny wyjazdu”. Pomocniczo wskazać można, iż w wyżej już powoływanym wyroku z dnia 14 grudnia 2006r. (sygn. akt XVII Amc 152/05) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 1054 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „W każdej innej sytuacji, potrącane są następujące kwoty od osoby: a/ 100 Euro potrącenia, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie 60 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, b/ 20% całkowitej wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 59 do 30 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, c/ 30% całkowitej wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 29 do 22 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, d/ 50% całkowitej wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 21 do 15 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, e/ 75% całkowitej wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie od 14 do 7 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, f/ 95% całkowitej wartości imprezy, jeżeli rezygnacja nastąpi w terminie krótszym niż 7 dni przed datą rozpoczęcia imprezy nie mniej niż 100 Euro. W niniejszych przypadkach Sąd podnosił, iż powyższe postanowienia naruszają art. 385³ punkt 12, 16, 17 k.c. i art. 385¹§ 1 k.c. Wyłączają one bowiem obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczony zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, nakładają wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy oraz nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego. Sąd wskazał, iż zgodnie z art. 395§2 k.c. w przypadku odstąpienia do umowy przez konsumenta przedsiębiorcy służyć winno prawo do zwrotu jedynie równowartości poniesionych nakładów bez dodatkowego wynagrodzenia. W tym wypadku procentowy wzrost należności nie podlegającej zwrotowi pozostaje w sprzeczności z unormowaniem art. 395§2 k.c. i prowadzi do przekonania, iż wysokość płaconej kwoty odszkodowania jest niewspółmierna do poniesionych nakładów i utraconych korzyści. Przedsiębiorca zachowuje bowiem w opisanym wyżej przypadku prawo do ponownego zawarcia umowy z innym klientem. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit E ust. 2 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet również przewiduje po stronie konsumenta

obowiązek zapłaty ryczałtowo określonej kwoty, jako odstępnego, na wypadek rezygnacji z wykonania zawartej umowy o świadczenie usług turystycznych. Podnieść należy, iż wysokość należnego odstępnego określona została w sposób oderwany od faktycznie poniesionej przez przedsiębiorcę szkody, co skutkować może uzyskaniem przez przedsiębiorcę nieuzasadnionych korzyści. W skrajnych wypadkach, to jest na wypadek rezygnacji konsumenta w terminie krótszym niż osiem dni przed datą rozpoczęcia imprezy a następnie zawarcia umowy przez przedsiębiorcę z innym klientem, stosowanie przedmiotowego postanowienia, umożliwiłoby Ski Planet uzyskanie korzyści w nawet podwójnej wysokości do faktycznie należnej. Umieszczenie w Regulaminie przedmiotowego postanowienia świadczy o nadużywaniu przez przedsiębiorcę w stosunkach z konsumentami swej uprzywilejowanej pozycji, co należy ocenić jako działanie nierzetelne i naruszające interesy słabszej strony umowy. Podnieść także należy, iż zarówno Regulamin jak i pozostałe wzorce umowne stosowane przez Ski Planet nie przewidują analogicznego obowiązku zapłaty określonej kary umownej czy też odstępnego na wypadek braku realizacji umowy przez przedsiębiorcę. Zdaniem Prezesa Urzędu takie ukształtowanie wzajemnych praw i obowiązków stosunku pomiędzy stronami umowy stanowi próbę przerzucenia na konsumentów ryzyka prowadzonej działalności gospodarczej i rażąco narusza dobre obyczaje. Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, iż skutek stosowania przez Ski Planet zakwestionowanego postanowienia jest zatem identyczny ze skutkiem stosowania postanowienia wpisanego do rejestru klauzul niedozwolonych pod poz. 684. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.]

W tym miejscu podnieść należy, iż w powiązaniu z wyżej kwestionowanym postanowieniem Regulaminu stosowanego przez Ski Planet wyklądać należy także jego zapisy oznaczone jako Lit. B ust. 2 oraz Lit E ust. 1. W obu przedmiotowych klauzulach uregulowano przypadki rezygnacji konsumenta z wykonania umowy określając przy tym, iż za rezygnację z imprezy traktuje się również brak wpłaty ceny na poczet imprezy turystycznej w uzgodnionych indywidualnie terminach. Jednocześnie, z rezygnacją przez konsumenta z umowy o świadczenie usług turystycznych powiązano obowiązek zapłaty wygórowanego odstępnego opisanego w Lit E ust. 2 Regulaminu. Wskazać należy, iż w wyroku z dnia 23 lutego 2005 r. (sygn. akt XVII Amc 141/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie które następnie zostało wpisane pod poz. 440 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Nie opłacenie przez Uczestnika w ustalonym przez Organizatora terminie płatności ceny imprezy powoduje skreślenie z listy uczestników z równoczesnym zastosowaniem konsekwencji finansowych.”. Powyżej wymieniona klauzula niedozwolona, podobnie jak omawiane postanowienia wzorca umownego, nie różnicuje sytuacji, w których może dojść do nieterminowego uiszczenia zapłaty na rzecz przedsiębiorcy, wiążąc jednocześnie z zaistnieniem tego faktu surowe konsekwencje ekonomiczne dla konsumenta. Zgodnie z jej treścią podstawą do uzyskania przez biuro podróży odstępnego jest zarówno zawinione jak i niezawinione przez konsumenta opóźnienie w uiszczeniu należnej kwoty. Zdaniem Prezesa Urzędu, takie ukształtowanie wzajemnych praw i obowiązków stron umowy o świadczenie usług turystycznych jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes konsumentów. Zastosowanie ww. klauzuli niedozwolonej, jak też i przedmiotowych postanowień Regulaminu prowadząc do zaktualizowania się obowiązku zapłaty nadmiernie wygórowanego odstępnego skutkuje uzyskaniem przez przedsiębiorcę nienależnego świadczenia, (art. 385² pkt 17 k.c.). Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 28 listopada 2006r. (sygn. akt XVII Amc 142/05) Sąd Ochrony

Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 1002 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „W przypadku wszelkich zmian dokonanych przez Klienta potrącona będzie każdorazowo opłata manipulacyjna na pokrycie kosztów organizacji imprezy w wysokości 50 zł. Za zmiany pociągające powyższe koszty należy rozumieć: zmianę osoby uprawnionej do uczestnictwa w imprezie, zmianę typu zakwaterowania, zmianę zakresu świadczeń.”. Wydając powyższe orzeczenie Sąd uznał za uzasadnioną argumentację Prezesa Urzędu, zgodnie z którą przedmiotowa klauzula kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza jego interes poprzez obarczenie go obowiązkiem zapłaty opłaty manipulacyjnej, ustalonej wysokości stałej, w oderwaniu od rzeczywiście poniesionych przez przedsiębiorcę kosztów. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. E ust. 3 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet również przewiduje uprawnienie organizatora turystyki do pobrania ryczałtowo określonej kwoty w przypadku dokonania przez klienta zmiany osoby uprawnionej do uczestnictwa w imprezie, zmiany typu zakwaterowania, zmiany zakresu świadczeń. Wskazać należy, iż opłata manipulacyjna nie tylko została określona na z góry założonym poziomie ale także brak jest wskazania, za jakie świadczenie jest ona należna. Podnieść także należy, iż kwestię wzajemnego rozliczenia stron umowy o świadczenie usług turystycznych w przypadku cesji uprawnień z niej wynikających przez konsumenta na osobę trzecią reguluje art. 16 ust. 3 ustawy o usługach turystycznych. Według przedmiotowego przepisu za nie uiszczoną część ceny imprezy turystycznej oraz koszty poniesione przez organizatora turystyki w wyniku zmiany uczestnika imprezy turystycznej klient i osoba przejmująca jego uprawnienia odpowiadają solidarnie. Kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie jest zatem wprost sprzeczne z art. 16 ust. 3 ustawy o usługach turystycznych a jego zastosowanie może wywołać skutek podobny jak zastosowanie postanowienia zamieszczonego w rejestrze klauzul niedozwolonych pod nr. 1002. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 17 marca 2005r. (sygn. akt XVII Amc 118/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 446 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Open Travel” nie ma obowiązku naprawić wady, która pociąga za sobą nieproporcjonalne koszty i utrudnienia dla biura. Klient nie może domagać się zwrotu części ceny imprezy lub zerwania umowy, jeśli „Open Travel” naprawi wadę w odpowiednim terminie.”. W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, iż przedmiotowe postanowienie jest niedozwolone w świetle art. 385³ pkt 2 k.c. i pkt 14 k.c. Sąd podniósł, iż organizator imprezy odpowiada za prawidłowe i zgodne z umową wykonanie usługi i nie może wyłączyć tej odpowiedzialności z tego powodu, że naprawienie szkody pociąga za sobą nieproporcjonalne koszty i utrudnienia dla biura podróży. Biuro nie może też zwolnić się od obowiązku zwrotu części ceny imprezy czy pozbawić klienta możliwości odstąpienia od umowy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy bez względu na to czy wadę naprawi czy nie, zaś zastrzegając sobie prawo do określenia w jakim terminie ma to nastąpić – odpowiednim, czyli dowolnym i dogodnym dla biura, dodatkowo obciąża konsumenta skutkami nienależytego wykonania umowy, pozbawiając go prawa do rekompensaty za usługę złej jakości. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. F ust. 4 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet również wprowadza do umowy o świadczenie usług turystycznych wszelkie wymienione powyżej ograniczenia odpowiedzialności przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy. Kwestię tę regulują zaś wprost art. 16 a i 16 b ustawy o usługach turystycznych określając szczegółowo zarówno obowiązki jak i uprawnienia

klenta na wypadek zaistnienia wadliwego wykonywania umowy przez organizatora usług turystycznych. Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, iż przedmiotowe postanowienie wzorca umownego stosowanego przez Ski Planet w sposób niedozwolony ogranicza odpowiedzialność tego biura kształtując prawa i obowiązki stron umowy w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszając interes konsumenta. Jest to postanowienie, które mimo drobnych różnic w sformułowaniu treści, jest tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych pod pozycją 446.

W wyroku z dnia 16 grudnia 2004r. (sygn. akt XVII Amc 109/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 427 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Reklamacje nie zgłoszone na miejscu podczas trwania turnusu w formie pisemnej w Agencji/Recepcji wydającej klucze lub u rezydenta Maxima nie będą rozpatrywane po powrocie do kraju”. W uzasadnieniu do powyższego wyroku Sąd uznał za swoją argumentację Prezesa Urzędu, który wskazał, iż przedmiotowe postanowienie jest sprzeczne z art. 385³ pkt 3 oraz 21 k.c. W sposób niedozwolony ogranicza ono odpowiedzialność biura podróży za nienależyte wykonanie zobowiązania a ponadto nakłada na konsumenta podczas imprezy nadmiernie uciążliwe formalności uzależniając jednocześnie od ich spełnienia odpowiedzialność przedsiębiorcy. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. F ust. 8 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet również nakłada na konsumenta obowiązek pisemnego potwierdzenia zgłoszenia reklamacji u kierownika ośrodka, rezydenta, pilota wycieczki lub innego przedstawiciela przedsiębiorcy. Jednocześnie, od dokonania owej czynności, Ski Planet warunkuje rozpatrzenie reklamacji z tytułu nienależytego wykonania imprezy turystycznej. Wskazać należy, że art. 20 ust. 4, 5 i 6 ustawy o usługach turystycznych regulujące sposób złożenia reklamacji oraz warunki jej rozpatrzenia określają w tym zakresie jedynie obowiązek pilota wycieczki do przyjęcia reklamacji i ewentualnego przekazania jej organizatorowi turystyki a także skutki nieustosunkowania się przedsiębiorcy w odpowiednim terminie do złożonej reklamacji. Brak jest regulacji, która uprawniałaby przedsiębiorcę do odmowy rozpatrzenia reklamacji od uprzedniego zgłoszenia tego faktu wyznaczonej osobie. Brak jest także uzasadnienia dla kategorycznego wskazania, iż za skuteczne zgłoszenia reklamacyjne może być uznane jedynie takie, które zostało zgłoszone na piśmie. Określenie wzajemnych praw i obowiązków stron umowy, jakie wprowadza omawiane postanowienie wzorca umownego, uznać należy za sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interesy konsumentów. Jego skutek jest podobny do skutku jakie wywołuje postanowienie zamieszczone w rejestrze klauzul niedozwolonych pod nr. 427. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 21 października 2004r. (sygn. akt XVII Amc 127/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 438 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Przy dokonywaniu jakichkolwiek zwrotów pieniężnych uczestnikowi nie przysługują odsetki od zwróconych kwot.”. W uzasadnieniu do powyższego orzeczenia Sąd wskazał, iż przedmiotowe postanowienie jest sprzeczne z art. 481 k.c., to jest prawem do żądania odsetek w przypadku zwłoki dłużnika w uregulowaniu świadczenia pieniężnego. Podniósł, iż takie uregulowanie powoduje nieuzasadnione dla biura przysporzenie majątkowe i jest sprzeczne z art. 385³ pkt 2 k.c. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. F ust. 10 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet podobnie, jak ww. klauzula zastrzega, iż przedsiębiorca nie będzie zobowiązany

do świadczenia odsetek z tytułu opóźnienia w spełnieniu zobowiązań pieniężnych. Postanowienie takie nie tylko jest wprost sprzeczne z art. 481 k.c. ale także rażąco narusza interesy konsumentów ograniczając zakres odpowiedzialności organizatora turystyki za nienależyte wykonanie zobowiązania. Skutek stosowania tego postanowienia jest identyczny jak tego, które zostało wpisane pod nr. 438 do rejestru tzn. w sposób niedozwolony ogranicza odpowiedzialność przedsiębiorcy określoną w odpowiednich przepisach ustawy o usługach turystycznych. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 20 grudnia 2004r. (sygn. akt XVII Amc 97/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 272 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „W wyjątkowych przypadkach biuro rezerwuje sobie możliwość i prawo zmiany programu lub zakwaterowania w innych obiektach o tym samym standardzie.” Podobnie, w wyroku z dnia 21 lipca 2005r. (sygn. akt XVII Amc 89/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 535 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Biuro zastrzega sobie, bez uprzedniego powiadomienia, prawo zmiany programu lub usług w stosunku do informacji zawartych w katalogu i umowie - zgłoszeniu uczestnictwa - zmiany takie są dopuszczalne tylko w sytuacjach wyjątkowych, a zakres i standard świadczeń zostanie zachowany.”. W uzasadnieniu do powyższego wyroku Sąd wskazał, iż przedmiotowe postanowienie wyczerpuje hipotezę art. 385³ pkt 19 i 2 k.c. a także jest sprzeczne z odpowiednimi uregulowaniami ustawy o usługach turystycznych. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. F ust. 11 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet również zastrzega dla przedsiębiorcy prawo do jednostronnej zmiany elementów głównego świadczenia to jest: zmiany programu imprezy oraz zmiany miejsca zakwaterowania klientów. W tym miejscu wskazać należy, iż art. 14 ust. 2 ustawy o usługach turystycznych wskazuje istotne cechy umowy o świadczenie usług turystycznych i zalicza do nich między innymi w art. 14 ust. 2 pkt 4 program imprezy turystycznej obejmujący rodzaj, jakość i terminy oferowanych usług, w tym program zwiedzania i inne usługi wliczone w cenę usługi turystycznej (podpunkt d). Postanowienia te są decydujące dla powzięcia decyzji o wyborze świadczenia. Jednocześnie, zgodnie z treścią art. 14 ust. 5 ww. ustawy organizator imprezy, który przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jest zmuszony z przyczyn od niego niezależnych zmienić istotne warunki umowy powinien niezwłocznie powiadomić o tym konsumenta. Konsument ma prawo przyjąć proponowaną zmianę albo odstąpić od umowy za natychmiastowym zwrotem świadczeń i bez obowiązku zapłaty kary umownej. Zmiana przez przedsiębiorcę postanowień umowy dotyczących programu i innych usług określonych w umowie bez zgody konsumenta jest niedopuszczalna, gdyż pogarsza jego sytuację prawną w stosunku do przepisów art. 14 ust. 5 ustawy, co pozostaje w sprzeczności z art. 19 tej ustawy. Zgodnie z tym przepisem postanowienia umowy mogą być zmienione, ale jedynie na korzyść konsumenta. Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, iż uprawnienie do jednostronnej zmiany przedmiotu świadczenia, jakie wprowadza omawiane postanowienie wzorca umownego, jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów. Nie tylko narusza ono odpowiednie postanowienia ustawy o usługach turystycznych ale także wyczerpuje hipotezę art. 385³ pkt 2 i 19 k.c. Jego skutek jest podobny do skutku jakie wywołuje postanowienie zamieszczone w rejestrze klauzul niedozwolonych pod nr. 272. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 17 marca 2005r. (sygn. akt XVII Amc 118/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 448 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „Open Travel nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia spowodowane warunkami atmosferycznymi, oczekiwaniem na granicach, zachowaniem uczestników imprezy, hałasem związanym z usytuowaniem obiektów w pobliżu miejsc rozrywki itp. lub innych ewentualnych niedogodności (w tym czasowe braki w dostawie prądu lub wody, awarie klimatyzacji, urządzeń sanitarnych, sportowo rekreacyjnych), na które „Open Travel” nie ma wpływu.” W uzasadnieniu do powyższego orzeczenia Sąd wskazał, iż ogólnikowość określeń takich jak „inne ewentualne niedogodności” pozwalają organizatorowi imprezy na „zwolnienie się od odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania z przyczyn, za które Biuro ponosi odpowiedzialność skoro w konkretnych sytuacjach uznać może dowolnie, iż jego zdaniem jest to tylko „inna niedogodność”, nie mająca wpływu na jakość usługi, do której biuro się zobowiązało w umowie”. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. F ust. 13 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet również przewiduje brak odpowiedzialności biura podróży za opóźnienia lub niedogodności spowodowane „innymi podobnymi” do wyszczególnionych okoliczności. Podkreślić należy, iż choć formułując przedmiotowe postanowienie przedsiębiorca nie posłużył się zwrotem identycznym do zwrotu użytego w ww. klauzuli niedozwolonej, to pozostawia on równie szerokie pole interpretacyjne. Omawiane postanowienie umożliwia przedsiębiorcy taką wykładnię zaistniałych zdarzeń, która prowadzić może do uwolnienia się przez niego od odpowiedzialności, której zakres został przecież określony przepisem art. 11 a ustawy o usługach turystycznych. Postanowienie zaś, które wyłącza lub istotnie ogranicza odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest postanowieniem niedozwolonym po myśli art. 385³ pkt 2 k.c. Biorąc powyższe pod uwagę, wskazując na tożsamość skutków stosowania omawianych postanowień uznać należy, iż pomimo różnic w sformułowaniu treści, są one tożsame.

W wyroku z dnia 17 marca 2005r. (sygn. akt XVII Amc 118/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał także za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 450 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „W odniesieniu do usług świadczonych przez miejscowych usługodawców „Open Travel” ogranicza swoją odpowiedzialność w powyższym zakresie, jeżeli ograniczenia odpowiedzialności wynikają z przepisów obowiązujących w danym kraju pobytu klienta.” W uzasadnieniu do ww. wyroku Sąd wskazał, iż „postanowienie to dopuszcza możliwość wyłączenia odpowiedzialności Biura podróży za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy z przyczyn leżących po stronie osób trzecich, którym organizator powierzył wykonanie umowy.”. Treść postanowienia oznaczonego jako Lit. F ust. 14 Regulaminu stosowanego przez Ski Planet, w identyczny sposób jak wyżej przytoczona klauzula niedozwolona, wyłącza odpowiedzialność przedsiębiorcy za działanie bądź zaniechanie osób trzecich, za pośrednictwem których wykonuje on swoje zobowiązania wobec klientów. Takie postanowienie jest wprost sprzeczne z treścią art. 11 a ust. 1 ustawy o usługach turystycznych według którego organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie: działaniem lub zaniechaniem klienta działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć, ani uniknąć, albo siłą wyższą i stanowi niedozwolone

postanowienie umowne opisane w art. 385³ pkt 2 k.c. Skutek stosowania tego postanowienia jest identyczny jak tego, które zostało wpisane pod nr. 450. Tym samym, mimo różnic w sformułowaniu treści, należy stwierdzić tożsamość porównywanych powyżej zapisów.

W wyroku z dnia 24 listopada 2004r. (sygn. akt XVII Amc 119/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone postanowienie umowne zapis, który następnie został wpisany pod poz. 309 do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „*Kwestie sporne między stronami będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla Mazur - Pol*”. Taka treść postanowień narzuca właściwość sądową w przypadku wystąpienia sporów i jest niezgodna z art. 385³ pkt 23 k.c. Należy wskazać, iż kwestię właściwości sądu w sprawach cywilnych określają przepisy k.p.c. i zgodnie z art. 385³ pkt 23 k.c. nie mogą być one w tym zakresie wyłączane, ponieważ mogą stanowić dodatkową dolegliwość dla kupującego a także ograniczać realizację przysługujących mu praw. Treść § 12 Umowy stosowanej przez Ski Planet w ten sam sposób kształtuje stosunki między stronami umowy w zakresie właściwości sądowej w przypadku występowania sporów tj. narzuca właściwość, która w poszczególnych przypadkach może być inna, niż ta wynikająca z właściwych przepisów k.p.c. W związku z tym analiza porównawcza wskazuje na jednoznaczność treści porównywanych klauzul, której nie naruszają odmienności wynikające z użytych zwrotów i wyrazów.

Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu uznał, iż kwestionowane a wskazane powyżej zapisy umowne mieszczą się w hipotezach wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone:

- treść Lit. B ust. 2 oraz Lit E ust. 1 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 440;
- treść Lit. C ust. 1 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 297;
- treść Lit. C ust. 2 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 299;
- treść Lit. D ust. 2 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 1054;
- treść Lit. E ust. 2 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 684;
- treść Lit. E ust. 3 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 1002;
- treść Lit. F ust. 4 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 446;
- treść Lit. F ust. 8 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 427;
- treść Lit. F ust. 10 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 438;
- treść Lit. F ust. 11 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 272;
- treść Lit. F ust. 13 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 448;

- treść Lit. F ust. 14 wzorca umownego p.n. „*Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez SKI PLANET Biuro Podróży*” w klauzuli z poz. 450;
- treść § 12 wzorca umownego p.n. „*UMOWA nr ... w sprawie organizacji imprezy turystycznej*” w klauzuli z poz. 309;

W myśl art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (...)* stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów” należy zaznaczyć, iż ustawa *o ochronie (...)* nie podaje jego definicji, wskazując jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami Ski Planet, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć z nim umowę o świadczenie usług turystycznych.

Tak więc, w rozpatrywanym stanie faktycznym zachowanie nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przyszłych kontrahentów przedsiębiorcy.

Reasumując, skoro wykazano powyżej, iż kwestionowane zapisy wzorców umownych są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, to posługiwanie się nimi w obrocie konsumenckim uznać należy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazać zaniechanie jej stosowania.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy *o ochronie (...)*, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art.24.

W toku postępowania Ski Planet zobowiązał się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom poprzez zmianę oraz uchylenie postanowień wzorców umownych, naruszających przepisy art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (...)* oraz przedstawił projekt tych zmian, powołując się jednocześnie na art. 28 ustawy *o ochronie (...)*, zgodnie z którym, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu zarzucane jest naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Podkreślić należy, iż przepis art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie (...)* wyraźnie wskazuje, iż wydanie decyzji w trybie w nim określonym, nawet w przypadku zaistnienia opisanych w nim przesłanek, jest w każdym wypadku fakultatywne. Tak bowiem, po jego myśli, Prezes Urzędu może, lecz nie musi, w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorcę obowiązek wykonania określonych zobowiązań. W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał, iż uwzględnienie złożonego przez Ski Planet wniosku byłoby

nieuzasadnione. Wskazać bowiem należy, iż rynek organizowania usług turystycznych na którym działa przedsiębiorca był już wielokrotnie przedmiotem badań Prezesa Urzędu. Wyniki podejmowanych działań były przekazywane opinii publicznej i stowarzyszeniom organizatorów turystyki. W ich trakcie stwierdzano liczne uchybienia, które skutkowały między innymi zamieszczeniem w Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone wielu klauzul niedozwolonych. Podnieść należy, iż przedmiotowy Rejestr jest jawny, dostęp do niego zapewniony jest nie tylko konsumentom ale także przedsiębiorcom, na których, z uwagi na profesjonalny charakter prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, ciąży szczególny obowiązek przestrzegania obowiązującego prawa. Wskazać również trzeba, iż umieszczenie w Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone określonego postanowienia służyć ma nie tylko jego usunięciu z obrotu ale także uchronić konsumentów przed narażaniem na takie postanowienia w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Stosowanie przez Ski Planet praktyk opisanych w treści niniejszej decyzji nie tylko bezsprzecznie narusza przepisy ustawy o ochronie (...) ale także świadczy o bagatelizowaniu dotychczasowych działań podejmowanych przez Prezesa Urzędu a ukierunkowanych na realizację celu zapisanego w treści art. 1 tej ustawy o ochronie czyli podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów konsumentów. W uznaniu Prezesa Urzędu nie jest w takiej sytuacji, to jest przy zaistniałym już poważnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów, zasadnym uwzględnianie wniosku przedsiębiorcy o zastosowanie przepisu art. 28 ww. ustawy.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w pkt I sentencji.

Zgodnie z art.106 ust.1 pkt.4 ustawy o ochronie (...), Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 .

Z treści przepisu wynika, iż ww. kara ma charakter fakultatywny. W związku z tym Prezes Urzędu w ramach uznania administracyjnego decyduje czy zasadne jest w danej sprawie nałożenie kary. Ustawa nie zawiera katalogu przesłanek, od których uzależniona jest decyzja o nałożeniu kary. W art. 111 ustawy o ochronie (...) jedynie wskazano, iż ustalając wysokość kary Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. W rozpatrywanej sprawie, w punkcie I sentencji decyzji stwierdzono, że **Ski Planet Kalemba, Miształ spółka jawna z siedzibą przy ul. Dębowej 3 w Świdnicy** naruszyła zakaz, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie (...). Zakaz ten ma charakter bezwzględny, zatem nie istnieją przesłanki natury prawnej, które umożliwiły zalegalizowanie tych praktyk. Spełniona jest zatem podstawowa przesłanka warunkująca nałożenie kary pieniężnej. Prezes Urzędu uznał więc za uzasadnione w niniejszej sprawie, wobec kontynuowania przez Spółkę tej praktyki nałożenie na **Ski Planet Kalemba, Miształ spółkę jawną z siedzibą przy ul. Dębowej 3 w Świdnicy** (po zaokrągleniu do 1 zł) w wysokości 8.760,00 zł (słownie: osiem tysięcy siedemset sześćdziesiąt złotych), płatną do budżetu państwa, co stanowi (...) % przychodu Spółki za rok 2007 r. (dane wg. informacji o wysokości dochodu/straty z pozarolniczej działalności gospodarczej w roku podatkowym 2007 –PIT/B: karta 41-42, 55-56), czyli (...) % kary jaka mogłaby być w tym przypadku nałożona.

Na ustalenie wysokości kary w wysokości relatywnie niskiej w stosunku do przychodu przedsiębiorcy wpłynęła ocena całokształtu okoliczności sprawy dokonana w świetle art.111 ustawy o ochronie (...). Przepis ten stanowi, że przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o

których mowa w art. 106-108, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczność naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Za okoliczności łagodzące uznano, iż przedsiębiorca nie utrudniał postępowania, dopuścił się po raz pierwszy naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, nadto, iż niezwłocznie po zasygnalizowaniu przez Prezesa Urzędu stwierdzonych nieprawidłowości przedsięwziął on czynności mające na celu ich usunięcie.

Za okoliczności obciążające uznano stopień dolegliwości praktyk stosowanych przez przedsiębiorcę wobec konsumenta, który może być poważny, ponieważ w każdym z zakwestionowanych postanowień dochodzi do pomniejszenia praw konsumenta na rzecz zwiększenia uprawnień przedsiębiorcy i może skutkować dla klienta biura podróży konkretnymi dolegliwościami finansowymi. Wskazać również należy, iż Rejestr postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone prowadzony przez Prezesa Urzędu jest rejestrem jawnym, co oznacza jego powszechną dostępność. Zawiera on wiele klauzul dotyczących rynku organizowania usług turystycznych. Klauzule wskazane w uzasadnieniu niniejszej decyzji, w większości wpisane zostały do przedmiotowego Rejestru na podstawie prawomocnych wyroków Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydanych już w roku 2004. Stosowanie przez Ski Planet postanowień tożsamych z postanowieniami wpisanymi do Rejestru, pomimo wskazanych powyżej okoliczności, określa wysoki stopień zaniedbania przez tego przedsiębiorcę określonych obowiązków ciążyących na nim z tytułu profesjonalnego charakteru prowadzonej działalności.

Ponieważ, w świetle powyższego orzeczona kara winna również spełniać rolę represyjno-wychowawczą, a nadto pozostawać we właściwej proporcji do możliwości karanego przedsiębiorcy, ustalając wysokość kary wzięto pod uwagę potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy. Przyjmując wspomniane ww. wcześniej okoliczności naruszenia przepisów ustawy *o ochronie (...)*, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, ale równocześnie pozwalającym mu na dalsze prowadzenie działalności, Prezes Urzędu postanowił nałożyć karę w wysokości 8.760,00 zł (słownie: osiem tysięcy siedemset sześćdziesiąt złotych, po zaokrągleniu do 1 zł), co odpowiada (...) % kary maksymalnej.

W opinii Prezesa Urzędu wyższa kara spełnia zarówno funkcję prewencyjną jak i represyjną.

Zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy *o ochronie (...)* karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: **NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000**.

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku art. 479²⁸ k.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

otrzymuje:

Ski Planet Kalemba, Misztal spółka jawna
ul. Dębowa 3
66-008 Świdnica